DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

Voor den geheelen jaargang voor Soerabaya ƒ 15.—
Idem franco per post. „ 17.—
Voor den eersten halven jaargang voor „ „ 7.50
Idem franco per post. „ 9.—
De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

DONDERDAG 13 AUGUSTUS.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN: behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

No. 65. VERANTWOORDELIJKE UITGEVERS E. FUHRI & CO, TE SOERABAYA. 1857.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

Van den 8sten *Augustus* 1857, N°. 63.

Bij Koninklijk besluit van den 6den December 1856 no. 55, is benoemd tot Nederlandschen konsul te Singapore, W. H. Read.

Bij Koninklijk besluit van den 25sten Maart 1857 no. 48, is benoemd tot Nederlandschen konsul te Hongkong, A. W. P. Kup, tot dusver kanselier van het Nederlandsch konsulaat te Canton.

Bij Koninklijk besluit van den 17den Mei 1857 no. 51, is bepaald, dat bij afzonderlijke dagorder, zoo in Nederland als in Oost-Indie, eervol zal worden vermeld, de luitenant-ter-zee der eerste klasse J. E. de Man, ter zake van zijn gehouden gedrag als bevelhebber van Zr. Ms. stoomschip *Celebes* op de Kapoeas-rivier, bij gelegenheid van de krijgsverrigtigen nabij Sintang (*Borneo*), op den 12den November 1856.

Civiel Departement.

BIJ DE ALGEMEENE SEKRETARIE.

Tot tweeden kommies, de derde kommies bij dat bureau, toegevoegd aan den raad Nederlandsch-Indie, F. J. Wenzel.

BENOEMD:

Tot derden kommies, L. K. van Swieten, laatst ambtenaar ter beschikking van den gouverneur van Sumatra's-Westkust.

WERKZAAM GESTELD:

Als buitengewone derde kommiezen bij de algemeene rekenkamer, de klerken bij die kamer N. Bergveld en W. E. L. F. van Ende.

Ter bevordering van een rigtige expeditie, worden belanghebbenden verzocht, op de brieven voor Borneo's Westkust bestemd, zoo veel doenlijk de plaats van bestemming en afdeeling, waaronder zij behoort bekend te stellen.

Wordende alle brieven waarop slechts de aanduiding Borneo's Westkust voorkomt op Pontianak gedirigeerd.

BEKENDMAKING.

De Postkommies van Soerabaya brengt bij deze ter kennisse van het algemeen dat op Zaturdag a. s., zijnde den 15 dezer des namiddags ten 12 ure, de postpakketten zullen worden gesloten, bestemd voor de verzending naar de Macassar, de Molukkos en Timor.

SOERABAYA, 12 *Augustus* 1857. *De Postkommies*, J. KAL.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

In de *Javasche Courant* van 5 Augustus 1857, No. 62 worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Weeskamer te Samarang: van den kapitein van het 9de bataillon infanterie G. Nieborg.

Door de Boedelkamer te Samarang: van wijlen de moorsche vrouw Intje Maoena Bintee Hoessin Miera Lebee, gesepareerde huisvrouw van den moor Mohamat Isa bin Mohamat Ali.

Door de chinesche vrouw Ting Sinnio, wed. Teh Hwaitiong te Samarang: van wijlen den chinees Teh Hwaitiong.

Door C. C. Fisser te Soeracarta: van wijlen de weduwe Catharina Lisa Pemulder, geboren Fisser.

Door de Commissarissen, in den boedel te Bencoelen: van den sergeant Schleijer.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Vrijdag den 14den Augustus.

Voor de woning van den kapitein Raaijmakers op het Comedie plein.

Op Zaturdag den 15den Augustus.

Voor de woning van den heer D. J. Haag te Kaliesok No. 1.

ADVERTENTIEN.

VENDUTIE

Op Vrijdag den 14den Augustus.

Ten huize van den kapitein RAAIJMAKERS; Comedieplein, van eenig MEUBILAIR alsmede een fraai ORGEL met mécanique.

SOERABAYA, 5 *Augustus* 1857. RAAIJMAKERS. (492)

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Zaturdag den 15den Augustus 1857.

Van eenen netten en goed onderhouden INBOEDEL, benevens een goed gedresseerd RIJPAARD, BENDIE, BENDIE-PAARD, TUIG, ZADELS, enz., ten huize van den Heer D. J. HAAG, in de *Kaliesossok N°.* 1. (489)

VENDUTIE

Op den 15den Augustus 1857.

Zal ten 11½ ure precies te Pasoeroewan op publieke vendutie worden verkocht het gebouw van de Societeit DE HARMONIE, met de daaraan verbonden bijgebouwen.

Ter bekoming van nadere informatiën adressere men zich aan

PASOEROEWAN, 28 *Julij* 1857. (469) *Het Lid der Directie*, W. MAJOR.

VENDUTIE.

Tegen 2% Vendu-Salaris.

Op Dingsdag den 18den Augustus a. s.,

zullen in de pakhuizen van ADAM & Co., aan de *Kaliemaas* verkocht worden ruim 200 PAARDEN, waaronder vele schoone spannen, pas aangebragt, per de **ALMASHOOR**, van *Biema*.

SOERABAYA, *den* 12den *Augustus* 1857. (504)

BOEKEN-VENDUTIE.

Op Dingsdag den 18den Augustus, des avonds ten 7 ure.

Zal door de ondergeteekenden in de gallerij van het KOMEDIE-GEBOUW worden gehouden van eene uitmuntende verzameling BOEKEN over alle vakken van kunst, wetenschap en smaak alsmede van vele prachtige PLAATWERKEN.

De catalogus is op franco aanvrage verkrijgbaar.

(472) E. FUHRI & CO.

Op de Boeken-vendutie van den 18den dezer zal alsnog worden verkocht.

Een **electro-magnetisch rotatie toestel**, vervaardigd volgens eene nieuwe wijze door den zoo gunstig bekenden fabriekant VAN EMDEN te Amsterdam.

(505) **E. FUHRI & CO.**

VENDUTIE

Op Woensdag 19 Augustus 1857.

BIJ P. KERVEL & CO.

in de Chineesche Kamp

Van DIVERSE GOEDEREN als fijne RHIJNWIJN, COGNAC op fust, PARFUMERIEN, LAVENDER WATER, HOLL. BIER, eene partij HOLL. TOUWWERK, KRAMERIJEN, BATIK GOEDEREN, PROVISIEN in blik, FILTREERMACHINES, 3 kisten SARDINES, BOUGIES, ENZ. (487)

Op hunne vendutie van 19 Augustus 1857, zullen de ondergeteekenden voor rekening van wien het aangaat, zonder reserve, publiek verkoopen:

P. F. v. V. & Co, N°. 1168, 1174, 1175 en 1183, 4 kisten BATIKS, door zeewater beschadigd, gelost uit het schip **ISAAC DA COSTA.**

(488) P. KERVEL & CO.

VENDUTIE.

TE BATAVIA.

Op Vrijdag den 21 Augustus 1857,

in een der Recherche pakhuizen aan den kleinen boom, door GEBR. ROSELJE & Co., voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan van het aldaar ter reede liggende Nederlandsche barkschip **JOHANNES MARINUS** gezagvoerder J. VERBRUGH, metende 325 lasten

en voorts

van deszelfs inventaris bestaande uit Ankers, Kettingen, Zeilen, Sloepen, Rondhouten Touwwerk en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt. (484)

VENDUTIE.

Op Vrijdag den 21sten Augustus 1857.

BIJ

D. D. VAN BOECKHOLTZ,

Van een groot factuur Engelsche GOEDEREN bestaande uit:

Fraaije SCHILDERIJEN met PLATEN en in OLIEVERW, WANDELSTOKKEN, GEWEERPROPPEN, KURKENTREKKERS, GEWEERSCHOORSTEENEN, HORLOGIE-GLAZEN, VOETMATEN in lederen foudralen, INKTKOKERS, KNOOPEN, POMPSTOKKEN voor geweren, MINIÉGEWEREN, WANDELSTOKKEN met loopen voor geweer en pistool, SCHEERMESSEN, AANZETRIEMEN, VESTA LUCIFER MATCHES, SCHROEVENDRAAIJERS, PERCUSSIONS, JAGTZWEEPEN, BERLIJN ZILVEREN LEPELS, VOORSNIJMESSEN, HORLOGIEVEREN, PASSERDOOZEN, NAALDEN, HORLOGIE-SLEUTELS, BOWIEMESSEN of DOLKEN, Electro zilver pleeten SPIJSDEKSELS, VELDFLESSCHEN, WAGENVEEREN met ASSEN en OLIE-BUSSEN, HANDZAGEN, IJZEREN GELDKISTEN, SCHRIJFCASSETTES, DAMESWERKDOOZEN, PENSEELEN, HAARSPELDEN, GELDTROMMELS, pleeten LIKEUR- en ZUURZETJES, Electro zilver pleeten BLOEMVAZEN en KANDELAARS, MUZIJKDOOZEN in SOORTEN, blikken en ijzeren SOEPKOMMEN, 100 stuks toeslaande IJZEREN VELDBEDDEN, VELDTENTEN, HAMERS, wollen DEKENS, CHABRAKKEN, gekleurde VESTEN, ZADELS, WAGENLANTAARNS, gouden en zilveren HORLOGIEN (patent lever) VRUCHTEN op WATER, ENZ. ENZ.

Goederen kunnen voor deze vendutie niet worden bijgebragt. (486)

VERKOOP VAN EEN SCHIP.

Op Maandag den 24 Augustus 1857.

Zullen de ondergeteekenden voor rekening van belanghebbenden aan den meest biedende publiek verkoopen:

Het nieuw gekoperd Nederlandsche Barkschip

JACOB CATS,

gevoerd door kapt. A. VAN DER WENDT, groot volgens Bijlbrief 415 gemeten lasten, lang 145 voeten, breed 37 voeten, hol 24¼ voet Amsterdamsche Maat en dat met al deszelfs rondhouten, opstaand en loopend want, Ankers, Kabelkettingen, Touwen, Zeilen en andere scheepsbehoeften, zoo als hetzelve thans ter reede is liggende.

Het schip is in zoodanigen staat dat het onmiddelijk zee kan kiezen.

Hetzelve is dagelijks, behalve Zon- en Feestdagen te bezigtigen van 7 tot 11 uren 's morgens en van 3 tot 6 ure na den middag.

Inmiddels uit de hand te koop.

(485) GEBR. ROSELJE & Co. *te Batavia.*

VERKOOPING OP REGTERLIJK GEZAG.

Op Donderdag den 28sten Augustus 1857.

Krachtens schuldkennis voerende *IN NAAM DES KONINGS* verleden door den Assistent Resident van Grissee, ADOLPH FRANÇOIS HENRI VAN DE POEL, op *den 28sten Mei* 1857 N°. 3, zal door tusschenkomst van het vendu-departement alhier, voor rekening van belanghebbenden in het openbaar worden verkocht.

Een ERF met het daarop staande STEENEN met PANNEN GEDEKT HUIS, gelegen in de kampong *Bedeelan* alhier, bij de verponding geregisteerd onder N°. 491 en aanslagen voor *f* 1000:

Een ERF met het daarop staande STEENEN met PANNEN GEDEKT HUIS, gelegen in de kampong *Bedeelan* alhier, bij de verponding geregisteerd onder N°. 769 en aangeslagen voor *f* 1000, beide perceelen toebehoorende aan den Javaan PA TASSRIE PAME, woonachtig te Grissee.

GRISSEE, 27 *Julij* 1857. — *De Deurwaarder van den Landraad te Grissee*, SASTRO PRONNO.

(468)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP BANDA,

kapt. A. G. BOSCH.

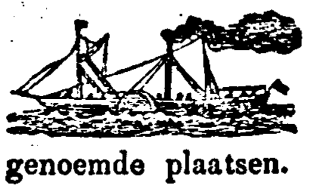

Vertrekt aanstaanden Zondag den 16den dezer bepaald, naar BATAVIA via SAMARANG.—Neemt lading over naar beide bovengenoemde plaatsen.

Adres bij W. CORES DE VRIES.

SOERABAYA, 12 *Augustus* 1857. (513)

HET STOOMSCHIP AMBON,

kapt. F. A. B. HUGENHOLTZ, vertrekt aanstaanden Zondag den 16den dezer bepaald, naar MACASSAR, de MOLUCCOS en TIMOR KOEPANG via PROBOLINGO en BEZOEKIE.

Adres bij

W. CORES DE VRIES.

N. B. Bovengenoemd stoomschip neemt volstrekt geene lading aan. (513)

VERTREK VAN SCHEPEN.

Voor bijlading naar *Manilla* wordt aangeboden, het Engelsche schip *BREECHIN CASTLE*, kapt. D. WEIN, zullende in den loop der volgende week vertrekken.

5 *Augustus* 1857. *De Agenten*,

(480) MAJOR MATZEN & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het snelzeilend nieuw gebouwd ijzeren Nederl. Fregatschip **LOUISE**, gevoerd door kapt. P. BUIJS Jr.

Deze bodem is prachtig ingerigt, voert een bekwaam scheepsdoctor en biedt voor passagiers alle mogelijke geriefelijkheden aan.

Het vertrek zal tegen het einde van *Augustus*, van BATAVIA plaats hebben.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Gezagvoerder in het *Marine Hotel* en bij

De Agenten,

(476) FRASER EATON & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het snelzeilend en tot den overvoer van passagiers zeer doelmatig ingerigt Ned. Barkschip, *STAD NIJMEGEN*, kapitein H. P. CRUYS, om in den loop dezer maand via BATAVIA te vertrekken.

Nadere informatien bij den Gezagvoerder in het *Java-Hotel* en bij

De Agenten,

(496) J. F. VAN LEEUWEN & CO.

VOOR VRACHT NAAR BATAVIA DIRECT.

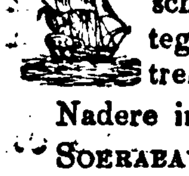

Wordt aangeboden het Ned. Ind. Klipperschip, **J. C. ROSS**, kapitein Ross, om tegen het einde der volgende week te vertrekken.

Nadere inlichtingen bij

SOERABAYA, 11 *Augustus* 1857. (503) *De Agenten*, ADAM & CO.

PRESIDENT VAN RIJCKEVORSEL,

Kapitein C. VERMIJ.

Met bovengenoemd nieuw gebouwd extra snelzeilend Nederl. fregatschip wordt passage naar **Nederland** aangeboden.

Deze bodem bijzonder fraai ingerigt, expresselijk voor den overvoer van passagiers uitgerust en voorzien van eenen geëxamineerden scheepsdocter is daarvoor zeer aan te bevelen.

Het vertrek zal tegen het einde dezer maand via SAMARANG en BATAVIA plaats hebben.

Voor nadere informatien adresseere men zich bij den gezagvoerder in het *Java Hotel* en bij

De Agenten,

(498) J. F. VAN LEEUWEN & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

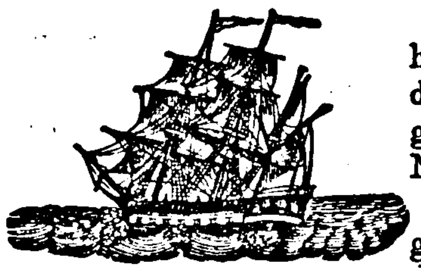

Wordt aangeboden met het snelzeilend en voor den overvoer van Passagiers uitmuntend ingerigt Nederlandsche schip **ISAAC DA COSTA**, gevoerd door kap[t]. H. C. LOSCHEN.

Deze bodem voert een geëxamineerden scheepsdocter en zal vermoedelijk tegen het einde van *Augustus* van hier vertrekken.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Gezagvoerder in het *Hotel Montoft* en bij

De Agenten,

(477) FRASER EATON & CO.

IN THE COURT FOR RELIEF OF INSOLVENT DEBTORS AT SINGAPORE.

In the Matter of SHAIK OBED BIN ABDULRAHMAN DORAIHIM, an Insolvent.

On *Monday the* 20th. *day of July* instant; it was ordered that *Saturday the* 10th. *day of October* next, should be appointed for the further hearing in this matter, and that unless cause be shown to the contrary on that day, the said Insolvent should be discharged personally, as well as to his after-acquired property from all liability for debts, claims and demands, of and against the said Insolvent at the time of the filing of his Petition for relief.

Chief Clerk's Office, GEO W. LE CERF.

SINGAPORE, *the* 25th *July* 1857. *Chief Clerk.* (511)

TE KOOP

EENE ELECTRISEER MACHINE met de noodige toestellen, LUCHTPOMP, enz. vervaardigd door BECKER en BUDDINGH te *Arnhem*. Te bevragen bij

(491) J. G. GRAUSS.

PAS ONTVANGEN

BIJ

VAN DRIESSCHE.

Meer dan 40 soorten van de beste gezochte STALEN PENNEN, als:

RESSORT REGULATEUR PENNEN, enz.
Roode CARMIN INKT.
Roode en blaauwe MERKINKT en MERK SCHRIJF-INKT.
BRIEFSTELLER van GEERLING.
Handleiding voor de MALEISCHE TAAL.
Fraaije PRENTEBOEKJES en KANTOORPORTEFEUILLES.
LAMP BOLLEN GLAZEN. (506)

Het op den 18den Julij jl. aangekondigde en uitgestelde inwijdingsfeest te *Lengkong* zal plaats hebben op Zaturdag den 22sten dezer, en worden belangstellenden nogmaals uitgenoodigd dat feest met hunne tegenwoordigheid te vereeren.

De Hoofd Ingenieur Chef der 4de Waterstaats afdeeling,

(509) H. DE BRUIJN.

PAS ONTVANGEN

BIJ

E. FUHRI & CO.

EXTRA FIJNE VICTORIA SPEELKAARTEN met gezigten, Per dozijn. . . . . *f* 8.—
FRAAIJE SPEELKAARTEN verguld op snee.
2 Spellen in etui. . . . . *f* 2.—

(497)

BIJ VAN DRIESSCHE VERKRIJGBAAR.

PUIKE PUIKE BOTER. (508)

CIRQUE EUROPEËN

te Soerabaya.

Onder de Directie der H. H. BERNE & SCHMIDT

Met toestemming van den Heer Resident van Soerabaya.

BUITENGEWONE VOORSTELLING.

Op Vrijdag den 14den Augustus 1857.

PROGRAMME.

1. TRAVAIL AU REBOURS par . M. CHEVALLIER.
2. MINGOU LE SINGE
3. LE JUGEMENT DE MIDAS, par M. TIBBS.
4. LA CAVALLERIE IMPROVISÉE par M. DENK.
5. DRAGUON cheval nouvellement dressé, monté en haute École par . . M. SCHMIDT.
6. LE MORT & VIVANT. . . . .
7. JULIE GASTRONOME . . . .
8. LES DEUX HERCULES par. . . . . . . M. M. TIBBS & CHEVALLIER.
9. MONSIEUR & Mme. DENIS. . . . . .

ENTR'ACTE.

10. LES AVANT POSTES, scéne militaire a pieds & a cheval par toute la troupe.

PRIJZEN DER PLAATSEN.

Een kaartje met eene besprokene plaats.	*f* 3.50.
„ „ zonder „ „	„ 3.—
„ „ voor een kind.	„ 2.—
„ „ „ heeren officieren en onderofficieren. . . .	„ 2.—
„ „ „ inlander van den geringen stand. . . .	„ 0,60.

Aanvang des avonds ten acht ure precies.

(507)

PAS ONTVANGEN

BIJ

E. FUHRI & CO

Prachtige *Polyorama's*, *Stereoskoop* en *Tooverlantaarns*.

Domino- en *Schimmelspellen*.

Keurig gewerkte *Cigaarkokers* en *Portemonnaies* met zwaar verguld koper beslag met en zonder boussoles en *Geldtaschjes*.

Fraaije bronzen, porceleinen, kristallen, glazen en tinnen *Inktkokers* in velerlei soorten voor kantoorgebruik en prachtig tafelsieraad.

Een groot assortiment verguld lederen en verguld fluweelen *Zakportefeuilles*, *Taschjes* voor *Visite-kaartjes* en *Sousmains*.

Velerhande bronzen en porceleinen *Pressespapier* en *Brievenclifs*.

Elegante dames- en heeren *Reisnécessaires*.

Idem. *Dames Werknécessaires* in doozen, étuis en portefeuilles.

Keurig bewerkte *Heeren- Schrijfnécessaires*.

Zak- en *Notitieboekjes* in verguld maroquin en met pleet en staal gegarneerd in alle formaten en soorten.

Fraai bewerkte *Iridium Pennen* in etuis, zoo gunstig gerenommeerd wegens haren langen duur.

Echte *Engelsche Bastet- zak-* en *Pennemessen*.

Prachtige op plat vergulde, verzilverde en gekleurde *Visitekaartjes*.

Stempeldoozen met daarbij behoorenden stempelinkt.

Mikroskopen, *Boussoles* en *Nivelleurs*.

Zeer fraai *Papier de luxe* met *Enveloppes* en *Gomouwels* met deviesen.

Stofbrillen met en zonder glazen.

Copieer- en *Stempelpersen*.

Copieerboeken (T. J. & J. SMITH's carbonic, or writing copying book) waarin men gelijktijdig de brief en des verkiezende meerdere afschriften met staalstift kan schrijven.

Aardglobes met kompas en quadrant in diverse afmetingen.

Zuiver bewerkte *Passerdoozen* in soorten en velerhande *Verwdoozen* met fijne verwen.

Teekenalbums en *Aardrijkskundige Legkaarten* en velerhande artikelen meer. (502)

STOOMBOOT MAATSCHAPPIJ.

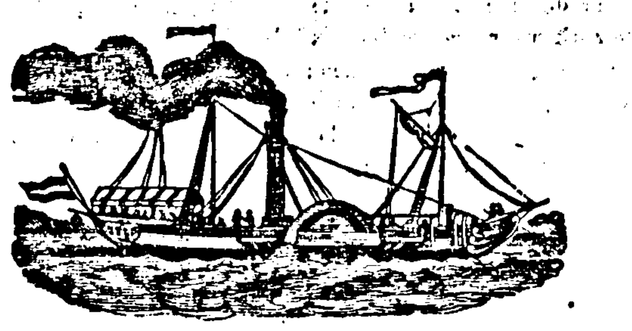

JAVA'S WELVAREN.

Kapitaal één millioen, vijfmaal honderd duizend gulden, gesplitst in zesduizend aandeelen elk groot *Twee Honderd* en *Vijftig Gulden*, te betalen in stortingen van vijf en twintig procent met termijnen van ten minste drie maanden, telkens eene maand te voren door de *Javasche-Courant* aan te kondigen.

Voor deze Maatschappij, waarvan de statuten de regering ter goedkeuring zijn aangeboden, worden *Voorloopig* inschrijvingen aangenomen van den 20sten Augustus 1857.

te Batavia ten kantore van Notaris J. C. Meijer.
„ Samarang „ „ „ Dorrepaal & Co.
„ Soerabaya „ „ „ Major Matzen & Co;
alwaar de statuten ter inzage liggen.

De daarbij bepaalde 1ste Storting van 2 ½ procent bij de inschrijving, zullen worden ingevorderd zoodra de som van een millioen gulden is volgeteekend, en de statuten door de regering zijn goedgekeurd. (574)

233ste

NEDERLANDSCHE STAATS-LOTERIJ.

Onderdeelen van loten in deze loterij met deze mail uit Europa ontvangen zijnde, worden deze bij de ondergeteekenden verkrijgbaar gesteld en wel:

⅕ Lot ad . . . . *f* **10.—**
1/10 „ „ . . . . „ **20.—**
(510) **E. FUHRI & CO.**

OP NIEUW ONTVANGEN

Bij F. KIEL.

Breede en smalle NEIGE, alsméde KAST KANT.
GEBORDUURDE STROOKEN.
FIJNE KRAAGEN.
Roode en blaauwe BARÈGE.
Zwart FLUWEELEN LINTEN in verschillende breedten en meer andere artikelen. (515)

FINEST GINGER CORDIAL

OF

GEMBERWIJN,

algemeen bekend als eene zeer aangename en gezonde drank, en ook aanbevolen als een voorbehoedmiddel tegen buikziekten en krampen.
(493) Bij DE STURLER & FAGNOTTI.

BOEKHANDEL

E. FUHRI & CO.

J. J. Oosterzee. Stemmen van Patmos. . . . . . *f* 5.—
Idem. Stemmen des Heils. . . . . „ 6.—
Idem. Woorden des Levens. . . . . „ 7.—
Idem. Verspreide Leerredenen. . . . . . . „ 7.—
Idem. Nieuwe Leerredenen. . . . . „ 7.—
Idem. Leerredenen. . . . . „ 6.—
Idem. Op Reis. Bladen uit de Portefeuille. . „ 3.—
Idem. Op Reis. Nieuwe Bladen uit de Portefeuille. „ 2.50
Abm. des Amorie van der Hoeven. Verspreide Geschriften. „ 6.—
Idem. Het leven van Jezus voor kinderen. 2 dln. „ 7.—
A. G. Bruinses. De mensch in omgang met God en zich zelven. „ 5.—
G. H. van Senden. Uren van Godsdienst. . . . . . „ 3.—
G. H. van Senden. Het Heilige land. 2 dln. . . . . „ 12.—
M. Keyzer. De leerstellingen van de Mohammedaansche godsdienst. . . . . „ 5.—
N. A. van Charante. De Bijbel voor jonge kinderen met pl. „ 18.—
Christelijk Album. 5 dln. met platen. . . . . . . „ 25.—
H. Zschokke. Stichtelijke uren. . . . . „ 9.—
Idem. Mijn omzien in de wereld. . . . . . . „ 5.—
Idem. Mijn leven denken en werken. . . . . „ 5.—
Mevr. de wed. A. B. v. Meerten. De Belissende ure. . „ 2.—
Idem. Kinder bijbel voor jonge kinderen met platen. . „ 6.—
Idem. De vrede der ziel. . . „ 2.—
J. H. v. d. Palm. Bijbel voor jeugd. 2 dln. met platen. . „ 25.—
Van der Palms. Oratorische werken. 2 dln. . . . . . „ 12.—
Maria en Martha. 21 dln. in 7 banden. . . . . . . „ 32.—
De Weiss. Grondbeginselen van zedekunde en algemeene wereldkennis. 2 dln. . . . . „ 10.—
Mr. C. W. Opzoomer. De vrucht der godsdienst. . . . „ 3.50
Strauss. Kerkklokstoonen. . . . . „ 5.—
Schulze. Reize in het beloofde land met platen. . . . „ 15.—
F. T. B. Clavel. Histoire Pittoresque des Religions. 2 vol. „ 14.—
A. J. de Bull. Een beeld der toekomst. met platen. . „ 5.—
C. E. van Koetsveld. Tiental Kinderspreken. . . . . „ 3.—
Idem. De Portefeuille met platen van grootvader Sprankhof. . . . . „ 3.—
(495)

VERKRIJGBAAR

BIJ

L. G. VAN LAKERVELD & CO.

Kalibmaas.

Zeer fraaije **ijzeren** en **koperen schuiven** en **sloten, scharnieren** in soorten, fijne beste engelsche **vijlen, kraan-** en **trekzagen, dommekrachten, booren** met diverse ijzers, ijzeren **spijkers, verfwaren,** gekookte en ongekookte **lijnolie, glazen dakpannen, glasruiten** in vele **dimensiën, zink, kool-** en **zweedsche teer, pik, harpuis, dammer** enz.

Voorts alle soorten van **houtwerken** benevens **ventilators** voor smidsvuren. (482)

AL DE BOEKEN VAN HET OUDE EN NIEUWE TESTAMENT. *Met Alphabetisch register volgens de Staten overzetting, benevens ophelderende aanteekeningen, aanhaling der gelijkluidende teksten, opgaven van den tijd der gebeurtenissen,* EENE MENIGTE STAALPLATEN *en eene kaart van het Heilige Land.*

In prachtband, verguld op snede. Een keurig uitgevoerd FAMILIE-REGISTER *in blanco bevindt zich vooraan.* 1855. . . . . Prijs *f* 90.—
(494) Bij E. FUHRI & CO.

SOERABAYA, den 18den Augustus 1857.

Van Gouvernements wege is te Padang (Sumatra's Westkust) uitbesteed de overvoer van en naar de reede van Padang, van personen, Gouvernements goederen en gelden, zoomede van het aangevoerd wordende zout, gedurende 1857 tot en met 1859, tegen de hieronder bekend gestelde transportloonen, als:

Voor een koijang goederen en gelden, tegen *f* 2:60,
„ „ „ zout „ „ 3:—
„ een sloep met vier roeijers, „ „ 3:—
„ „ „ acht „ „ „ 5:—
„ „ groote sloep of barkas, „ „ 7:—

Wester-Afdeeling van Borneo. — De houding en handelwijze van den pangeran Padoeka, in het laatst van 1855 tot rijksbestierder van Sangouw verheven, was in den laatsten tijd van eenen zeer dubbelzinnigen aard.

Deze pangeran had zich sedert jaren te Balei-Karangan, aan de grens van Serawak gelegen, opgehouden, een onbepaald gezag over de aldaar gevestigde Chinezen gevoerd, levendigen smokkelhandel gedreven, en zich nagenoeg geheel onafhankelijk gemaakt van den panembahan van Sanggouw.

Zijne verheffing tot rijksbestierder bragt mede, dat hij ook zijne woonplaats te Sanggouw moest houden. Evenwel hield hij, niettegenstaande deswege gegeven vermaningen van wege het bestuur, zich meestal te Balei-Karangan op, zocht zich, zoo veel mogelijk, aan het wettig bestuur te onttrekken, en ging zelfs zoo ver, dat hij aan gevlugte Chinezen van Loemar, tijdens den opstand aldaar, waarover handelt ons nummer van 30 Julij 1856, in Balei-Karangan woonplaats verleende. — Deze Chinezen werden echter later door hem aan het bestuur overgeleverd.

Naar aanleiding van dit een en ander, besloot het bestuur in deze afdeeling eene kleine militaire expeditie naar Balie Karangan te zenden, om genoemden pangeran daar door, vermits herhaalde vermaningen niets uitwerkten, tot zijnen pligt terug te brengen.

Alvorens dit echter tot uitvoering kwam, is de pangeran Padoeka uit eigen beweging te Pontianak afgekomen en, na van het bestuur vergiffenis te hebben verzocht en verkregen, in onderwerping gekomen.

De resident zal zich alsnu naar Sanggouw begeven om, met de vorsten des lands, voor de regeling van het bestuur van dat rijk het noodige te verrigten. (*Jav. Courant.*)

Batavia. — Het is ons hoogst aangenaam te kunnen vermelden, dat reeds op den eersten zitdag van de hier onlangs opgerigte spaarbank door de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen in Oost Indië, is ingebragt eene som van *f* 3231 door 33 personen.

De aanvankelijke verwachting nopens de welslaging is dus niet te leur gesteld. en hartelijk hopen wij, dat het doel der oprigters ook in den vervolge zal bereikt worden en deze waarlijk heilzame inrigting ten nutte en voordeele van het publiek, waarvoor ze bestemd is, moge gedijen.

Men verneemt, dat vooral bezitters van kleine kapitalen en spaarpenningen van deze inrigting gebruik gemaakt en alzoo het middel gevonden, om aan hunne gelden eene veilige bewaarplaats en tevens eene matige rente te verschaffen.

— Men meldt ons van Buitenzorg, den 6 Augustus jl.: In 1851 op 1852, moet zekere hadji Wahija opstand hebben gemaakt te Medang Batoe in het Bantamsche, waaraan, onder anderen, deel genomen zouden hebben, zijne twee zonen, met namen Moessa en Sarpan.

Sedert eenigen tijd liep alhier het gerucht, dat de beide laatsten zich in den omtrek dezer plaats ophielden, doch niemand wist met zekerheid hun schuilhoek aan te wijzen, tot dat op Zondag, den 2 dezer, de Tjoetak van Tjihiding land Tjampea in deze afdeeling, vrij waarschijnlijke berigten ontving omtrent hun aanwezen in die kampong, ten huize van zekeren hadji Aboe.

In den avond van dien dag, begaf genoemde Tjoetak, Radhen Danoe Redja zich, met den mandoor der kampong en eenige pentjanlang, naar de woning van hadji Aboe, dien hij zelf aantrof en die hem te kennen gaf, dat Moessa en Sarpan zich in een kamertje dier woning hadden ter ruste begeven.

Radhen Danoe Redja riep hun 3 à 4 malen toe, om buiten te komen, doch kreeg geen antwoord. Daarop trad hij met den mandoor baba Nassioen en den pentjalang baba Raidan, de woning binnen. De daar heerschende duisternis belette, iets te onderscheiden. Achter in de woning vond men echter een plita, die Danoe Redja opnam en waarmede hij naar het kamertje (pangkeng) ging, toen eensklaps de beide vervolgden daaruit traden, en hem de plita uit de hand sloegen, zoodat alles weder in het duister gehuld was. Bijna op hetzelfde oogenblik kreeg Radhen Danoe Redja een krissteek in de linkerzijde, zóó hevig, dat de kris in de lendenen weder uitkwam. Daarop ontstond er eene worsteling, waarbij de mandoor een houw met een gollok in den arm en de pentjalang baba Raidan één aan het hoofd en talrijke andere wonden ontving. De buiten wachtende pentjalangs kwamen, op het gerucht af binnen, doch de duisternis stelde Moessa en Sarpan in de gelegenheid, te vlugten. De vervolgers zetten hen na, met den gewonden Radhen Danoe Redja aan het hoofd terwijl de mandoor en de pentjalang, in hun bloed badende, bleven liggen.

De vlugtelingen waren ieder met een kris en een gollok gewapend en liepen hand aan hand circa, 100 pieklengten van de meergemelde woning, naar eene droogs sloot of greb. Het bestaan dier greb schijnt hun onbekend geweest te zijn, althans Moessa viel daarin en werd aanstonds door eenige pentjalangs nagesprongen, die hem toevoegden zich overtegeven. Hij verweerde zich dapper, in de eene hand een kris en in de andere een gollok houdende, en hij zou baba Amsia getroffen hebben, zoo deze hem niet op hetzelfde oogenblik een doodelijken lanssteek in de borstholte had toegebragt.

Intusschen was het Sarpan gelukt te ontkomen en nog is zijne schuilplaats niet bekend, maar wij twijfelen niet, of het zal der politie gelukken, die te ontdekken.

De pentjalang baba Raidan is den volgenden dag, aan de bekomen wonden, in het hospitaal alhier, overleden. De wond van den mandoor is niet gevaarlijk en op de herstelling van Radhen Danoe Redja, een neef van den Hoofddjaksa alhier, koestert men gegronde hoop.

Hadji Aboe en een Bantammer bevinden zich voorloopig in hechtenis. Wij hopen spoedig in de gelegenheid te zijn, nadere berigten omtrent deze zaak mede te deelen.

(*Java Bode.*)

NEDERLAND.

— Dezer dagen is het volgende besluit des konings openbaar gemaakt:

Gelet op een verzoekschrift van F. H. van Vlissingen en negen anderen, gedagteekend Amsterdam den 15den April 1857, betreffende eene Europesche kolonisatie door landverhuizing in het groot van Europeanen in het algemeen en van Nederlanders in het bijzonder, en door overbrenging van behoeftigen en van misdadigers naar de bezittigen van den staat in den Indischen Archipel, met uitzondering van Java en Madura.

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Van staatswege in te stellen eene commissie, om kennis te nemen van het hierboven vermeld verzoekschrift en te onderzoeken of en in hoe verre de regering zich zou kunnen en behooren te vereenigen met de daarin ontwikkelde denkbeelden en vervatte voorstellen.

Art. 2. Aan voornoemde commissie op te dragen: *a.* Bij gevestigde beantwoording der vraag, in art. 1 vermeld, de maatregelen voor te stellen, welke van regeringswege zullen kunnen en behooren genomen te worden, om zoodanige kolonisatie, hetzij regtstreeks te bewerkstelligen, hetzij middelijk te bevorderen; *b.* Bij ontkennende beantwoording, desniettemin, de middelen aan de hand te geven, welke kunnen leiden om de ontwikkeling der zedelijke en stoffelijke belangen dier bezittngen, in verband met die van het moederland, te bevorderen.

Art. 3. De commissie uit te noodigen en te magtigen, om de onderteekenaren van het hierboven vermeld verzoekschrift te hooren op de bezwaren of bedenkingen, welke in haren boezem tegen de denkbeelden en voorstellen, in dat verzoekschrift ontwikkeld en vervat, mogten voorkomen.

Art. 4. Te benoemen: *a.* tot voorzitter derzelve comm., onzen minister van staat, den heer J. J. Rochussen, voormalig gouv. gen. van Nederlandsch Indie; *b.* tot leden, de heeren: A. L. Weddik, staatsraad in buitengewone dienst, voormalig gouverneur van Borneo; mr. Æ baron Mackaij, gecommitt. der regering bij de maatsch. van Weldadigheid en lid van de tweede kamer der staten-generaal; mr. B. W. A. E. baron Sloet tot Oldhuis, lid van de tweede kamer der staten-generaal; P. Jeekel, voormalig gouv. der Moluksche eilanden; F. C. Donders. hoogl. in de geneesk. wetensch. te Utrecht; A. J. Andresen, Onzen adj. in buiteng. dienst, luit-kol van het leger in Ned. Indie, voormalig milit. komm. en wd. resident van de Wester-afd. van Borneo; J. G. A. Gallois, voorm. res. der Zuid- en Ooster-afd. van Borneo en van Rembang; T. J. Willer, voorm. res. der Wester-afd. van Borneo en van Riouw; M. G. van Heel, suiker contract, op Java, thans verblijf houdende te 's Hage.

Art. 5. de commissie uit te noodigen, om van den uitslag van haar onderzoek, zoodra mogelijk, verslag te doen.

Art. 6. De kosten wegens de vergoeding der reis- en verblijfkosten worden berekend naar Ons besluit van 15 December 1849 (Stbl. No. 62) en komen ten laste der koloniale geldmiddelen.

— Van wege het ministerie van finantien is het volgende medegedeeld:

„Volgens eene kennisgeving van de Britsche post-administratie zullen er in de thans loopende maand Junij geene brievenmalen, hetzij over Southampton, hetzij over Marseille, en verder over de landengte van Suez naar Australie worden verzonden. Daarentegen bestaat er gelegenheid tot verzending met een zeilschip, waarvan het vertrek uit de haven van Liverpool op den 17den dezer bepaald is. De brieven, welke voor deze maal bestemd zijn, behooren uiterlijk den 14den dezer uit Amsterdam, 's Gravenhave en Rotterdam, of uit andere plaatsen in dit rijk naar evenredigheid te vertrekken."

Het onderstaande adres, door bijna alle reeders van Rotterdam geteekend, en een dergelijk, insgelijk door bijna alle reeders van Amsterdam, Dordrecht. Middelburg, Schie-

dam en Zierikzee onderteekend, is aan Z. M. ingezonden.

Aan Zijne Majesteit Koning!

Sire!

De ondergeteekenden allen reeders en kooplieden te Rotterdam, handel drijvende op de havens van het eiland Java, nemen eerbiedig de vrijheid, zich tot uwe majesteit te wenden, omtrent eene hoogst gewigtige aangelegenheid, met hunnen handel in naauw verband.

Reeds sedert geruimen tijd hebben zij ontwaard, dat de vaart op Samarang kostbaarder is en minder goede uitkomsten oplevert, dan die op de andere havens van Java. De onkosten, die daar moeten gedragen worden, zijn steeds grooter dan elders, de bevrachters vervallen meestendeels in ligdagen; terwijl de uitlevering der ladingen van daar afgezonden, gewoonlijk schadelijker is, dan van de overige handelssteden van Java.

De reden hiervan is grootendeels te zoeken in de bank, welke zich voor de monding der rivier aldaar heeft vastgezet.

Daardoor moeten de schepen weken, soms maanden op de reede liggen, alvorens hunne ladingen kunnen worden gelost of ingenomen; deze kunnen slechts door kleine praauwen worden afgehaald en overgebragt, waardoor de onkosten aanzienlijk worden vermeerderd; en daar deze vaartuigen geheel open zijn, kan er niet tegen het berooven der ladingen gewaakt worden.

Het is gemakkelijk te begrijpen, Sire! dat deze toestand even nadeelig voor de belangen van den handel over het algemeen, als voor dien van de stad Samarang in het bijzonder is.

Uwer Majesteits regering, aan welke de belangen van handel en industrie naauw ter harte gaan, heeft dan ook reeds middelen beraamd, om op eene duurzame en afdoende wijze dit euvel uit den weg te ruimen, door het graven van een kanaal.

Dit werk echter, met hoeveel dankbaarheid de ondergeteekenden het ook zien ondernemen, en hoe afdoende het op den duur in de behoefte zal voorzien, als het gereed zal zijn, zal verschillende jaren tot zijne voltooijing vorderen, gedurende welke de handel blootgesteld zal blijven, aan al de boven opgesomde nadeelen, die al ligtelijk zijne verplaatsing naar een der andere havens van Java ten gevolge zoude kunnen hebben.

Het is daarom wenschelijk Sire! om, als er een middel kon worden gevonden, dat, terwijl dit groote werk wordt uitgevoerd, al is het slechts tijdelijk, die nadeelen keert, het zoo spoedig mogelijk aan te wenden.

Dit middel gelooven de ondergeteekenden eerbiedig, dat door de geachte firma's Dorrepaal & Co. c. s. te Samarang in haar adres aan den Hoog Edel-Gestrengen heer resident aldaar van Maart ll. in overweging is gegeven.

Het bestaat in het graven van eene geul in de bank ter breedte van 40 à 50 voet, voorzien van stevige bamboezen wanden, waardoor de adressanten volgens ingewonnen inlichtingen van zaakkundigen verzekeren, dat althans tijdelijk, zonder betrekkelijk groote kosten het bestaande bezwaar zoude zijn uit den weg geruimd.

Het is het verzoek dier geachte Samarangsche handelshuizen tot het doen graven van zulk een geul, dat de ondergeteekenden allereerbiedigst bij Uwe Majesteit wenschen te ondersteunnen.

De ondergeteekende meenen Uwe Majesteit de verzekering te kunnen geven, dat zij volkomen de overtuiging bezitten, dat de nadeelen en gevaren voor den handel uit de bank voortvloeijende, welke de Samarangsche adressanten opgeven, niet overdreven zijn, maar geheel overeenkomstig de waarheid.

Zij hopen dientengevolge, dat Uwe Majesteit hun verzoek billijk en regtmatig zal vinden, en hunne onderdanige bede bij die der Samarangsche handelaars voegende, smeeken zij Uwe Majesteit eerbiedig aan dat verzoek wel te willen voldoen.

BRITSCH INDIE.

Zoo als wij reeds in ons extra nummer van gister medegedeelden was Cawnpore het tooneel van de gruwelijkste moord.— De daar in het fort gelegerde troepen capituleerden nadat zij hunnen aanvoerder hadden verloren en bedongen eenen vrijen aftogt voor alle christenen waartoe Nana Saheb hen zelf van de noodige booten zoude voorzien— De booten werden geleverd en allen scheepten zich met hunne have en goed in en voerden drie honderd vijftig duizend ropijen met zich. Naauwelijks echter waren zij van wal gestoken en midden in den stroom of werden de batterijen op hen gerigt en alles in den grond geboord, terwijl degenen die aan eene der beide oevers aanlandden gruwelijk werden vermoord. De ongelukkige slagtoffers van dit laaghartig verraad waren dus door de in schijn toegestane aftogt vooraf weerloos gemaakt om hen, zonder eenig gevaar voor de opstandelingen, te kunnen vermoorden, nadat zij zich ongewapend, in open booten op de stroomende rivier bevonden. — De eerste compagnie van het zesde bataillon artillerie, zeventien man van de Madras fuseliers, en negentig man van het 84ste regiment infanterie zijn met hunne officieren en hoofdofficieren onder de vermoorden.— Een zestigtal vrouwen en kinderen behoorden alleen tot de trein van het 82 regiment het aantal vrouwen en kinderen die de manschappen der andere regimenten volgden is niet opgegeven.

Te Gwalior brak de opstand op den 14e Julij uit; des avonds te 9 ure werd het kanonschot gehoord dat dadelijk gevolgd werd door eene menigte anderen in alle rigtingen. Alle wegen waren door de opstandelingen afgezet die elke vlugteling dadelijk nederschoten en, ware het eene heldere maneschijn geweest, dan zou niemand hebben kunnen ontsnappen. — Zeven officieren en acht dames die in het paleis van den Radja waren gevlugt, kwamen na gedurende drie dagen aan alle denkbare ontberingen en vermoeijenissen te zijn blootgesteld geweest, te Agra aan. Mevrouw Blake en Mevrouw Procter hadden hunne echtgenooten voor hunne oogen zien afmaken. Doctor Kirke werd doorschoten en zijne vrouw is mede onder de gevallene slagtoffers. — Onder de vermoorde officieren telt men de majoors Blake en Shireff, kapt. Hawkins, de luitenants Procter en Stewart; ook de eerwaarde G. W. Coopland werd niet gespaard.

Te Bareilly stonden twee regimenten infanterie benevens de Golunda's op. Te tien ure in den ochtend kwam alles infanterie, cavallerie etc. op de been. De cavallerie scheen eerst geen deel aan den opstand te willen nemen, doch toen eene algemeene oproeping werd gedaan om zich rond de Mohammedaansche vlag te scharen en hunne godsdienst te verdedigen, toen vereenigde zich het grootste deel met de infanterie. — Het 98ste regt. infr. en de artillerie hadden alles er op gereed gemaakt om eenen algemeenen moord aan te rigten en is het te verwonderen dat nog iemand het ontkomen is. De insurgenten zonden afdeelingen der hunnen naar elk huis dat door Europeanen of inlandsche Christenen werd bewoond en velen wisten niet dat er het minste kwaad ophanden was, toen hen reeds een kogelregen in hun huis werd gezonden. Eene geheele compagnie omsingelde het huis van den kolonel Troop die echter gelukkiglijk kort te voren was uitgegaan. — In eenen ongeloofelijk korten tijd stonden allo huizen in laaije vlam terwijl men met de kanonnen op de vlugtelingen schoot en twee Compagnien infanterie de weg naar Tuttehpore bezet hielden om degenen die naar die zijde mogten willen vlugten dadelijk neder te leggen. — De cavallerie, het achtste regiment, nam geen deel aan de barbaarschheden waaraan de andere korpsen zich schuldig maakten.

Te Mirzafore was de asistent magistraat, de heer W. Moore, met zijne patrouille uit geweest en had een dorp in den asch gelegd en eenigen gevangen genomen, den volgenden ochtend te negen ure werd zijn huis door eene massa van het gemeen omsingeld, en Moore in den huis geschoten, waarna hij met tulwars letterlijk werd gekorven. Mevrouw Moore heeft geen letsel bekomen.

Van Benares luiden de berigten gunstiger, in elke ontmoeting met de opstandelingen delven deze laatsten het onderspit en te Futtegpore waren de op standelingen door generaal Bavelock geslagen; de muitelingen waren daar ca. 3000 man infanterie en 3 à 400 kavallerie sterk en hadden elf stukken. Het gelukte den generaal Bavelock om een gedeelte zijner troepen zonder opgemerkt te zijn tot digt onder de stad te doen voortrukken. — Naauwelijks echter waren zij gezien of de insurgenten rukten uit, en begonnen met het geschut op hen te rigten, welks vuur dadelijk beantwoord werd door de artillerie onder generaal Bavelock. — De olijphant waarop de aanvoerder der opstandelingen gezeten was werd hem met het eerste schot onder het lijf doodgeschoten en in een kwartier uur tijds waren de vijanden op de vlugt waarop de artillerie de toegang tot de stad schoonveegde en generaal Bavelock de intrede opende zonder dat hij verder een enkel man verloor, anders dan door den invloed van de zon die brandend heet was. — Niet sterk genoeg zijnde om de vlugtelingen te vervolgen sloegen de troepen na de stad te zijn doorgetrokken, aan de westzijde derzelve hun kamp op en trokken den volgenden dag door naar Cawnpore van daar schreef de generaal Bavelock op den 17e Julij het volgende:

„Door de zegen van God herwon ik gister deze plaats „en versloeg Nana Saheb, die zelf zijne aanhangelingen „aanvoerde geheel, terwijl wij zes stukken buit maakten. „De vijand had zich gelegerd achter eene reeks van dor„pen en betwiste ons, gedurende een gevecht van honderd „en veertig minuten, hardnekkiglijk elke voet gronds, „doch het gelukte mij zijnen linkervleugel door een ge„deelte der mijnen te laten omtrekken, hetgeen de over„winning voor ons besliste.— Voor het tot een treffen kwam „had Nana Saheb alle vrouwen en kinderen van Christenen, „die in zijne handen waren, schandelijk laten vermoorden.— „Op zijnen terugtogt liet hij het kruidmagazijn springen „waarna hij naar Bhitoor is gevlugt waar hij zich versterkt „heeft.— Het verlies aan onze zijde zal omstreeks zeven„tig man bedragen."

INGEZONDEN STUKKEN.

EEN PAAR AANMERKINGEN OP DE STATUTEN DER STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ JAVA'S WELVAREN.

Met genoegen en belangstelling nam ik kennis van het prospectus voor eene stoomvaart van den Heer Lion, mij welwillend door een mijner vrienden van Soerabaya toegezonden; ik schreef dan ook dadelijk terug nog vóór dat mij het *onderzoek* van den Heer Wolfson bekend was: „dat ik lang niet deelde in de hooge verwachting der finantiëele resultaten, zoo als die door den Heer „Lion begroot waren, maar dat ik de onderneming *zóó* wenschelijk „achtte, in het algemeene belang, als ook in het speciale der oos„telijke residentien, dat ik gaarne voor eenige aandeelen zou in„schrijven en daartoe anderen opwekken, dewijl ik door de matige „verwachtingen die ik omtrent de opbrengsten van eene dergelijke „onderneming in deze gewesten koesterde, ook niet teleur gesteld „zou wezen, wanneer ik in plaats van 20 % maar 4 à 5 % dividend „ontving."

Dit alleen om te doen uitkomen dat er bij mij volstrekt geene vooringenomenheid tegen de geprojecteerde onderneming bestaat, al veroorloof ik mij een paar aanmerkingen op de statuten in het midden te brengen.

Doch dit neemt niet weg dat ik in de meeste punten het gevoelen deel des Heeren Wolfson, in zijne twee brochures publiek gemaakt, vooral wat de inrigting der schepen en het verbruik van steenkolen betreft.

Ook op de voorgestelde regeling van de diensten zijn mijns inziens gegronde aanmerkingen te maken, om maar iets te noemen: zou men van Besoekie naar Soerabaya drie, van Probolingo naar Soerabaya twee dagen reis hebben, afstanden die ik met de *Langen Lamongan*, respectivelijk in 10 en 6 uren deed; waartoe alzoo het oponthoud en de kosten van drie dagen als men het in *één* dag doen kan? nog niet gesproken van het onaangename voor vrouwen en kinderen vooral, soowel om op die reis twee keeren te moeten debarqueren, dan wel aan boord te blijven terwijl de beweging van het schip ten anker liggende veel onaangenamer is als onder stoom.

Er bestaat toch geen bezwaar om de reis in *één* dag te doen, de Agenten der Maatschappij op Probolingo en Passaroeang kunnen zorg dragen dat de goederen-praauwen bij tijds buiten zijn, terwijl de passagiers al den tijd hebben om, als zij zich wanneer de boot in het gezigt komt, met tambangans naar buiten te begeven.

Maar de Heer Lion had het publiek gerust gesteld. — In zijn onderzoek naar het „onderzoek" des Heeren Wolfson, toch zegt hij:

„Ik zal alleen dit opmerken; Indien de schrijver (de Heer W.) „de bekendwording der statuten „de wezenlijke grondslag der on„derneming had afgewacht dan, ware die geheele afdeeling overbo„dig geweest "en verder:

„de bouw en de inrigting der schepen zallen dan niet alleen „een onderwerp der beraadslaging van 9 personen uitmaken, maar „de beslissing zal van de meerderheid dier personen afhangen.

Hebben de statuten aan deze belofte beantwoord? — Ik zal er alleen uit afschrijven artikel 14 en 22 tegen welke mijne aanmerkingen voor het oogenblik gerigt zijn.

ARTIKEL. 14.

Het algemeen bestuur der Maatschappij wordt opgedragen aan acht Commissarissen; vier van dezen de Heeren J. Baljer te Soerabaya, de firma Major Matzen & Co. te Soerabaya, de Heer G. Dorrepaal te Samarang en de firma Dummler & Co. te Batavia zijn als oprigters van het Vennootschap voor de eerste twee jaren vaste Commissarissen, de vier andere Commissarissen zullen door de Algemeene vergadering van deelhebbers bij meerderheid van stemmen worden benoemd.

Op de algemeene vergadering in het jaar 1859 treedt de helft der Commissarissen af, is echter weder verkiesbaar.— Om de twee jaren treedt vervolgens telkens de helft af. drie van de Commissarissen moeten te Batavia, twee te Samarang en drie te Soerabaya gevestigd zijn.

ARTIKEL. 22.

Tot Directeur der onderneming wordt benoemd de Heer Henri Julius Lion gepensioneerd officier van het Indisch Leger.— Aan hem wordt toegevoegd een Adjunct Directeur en Boekhonder onder goedkeuring van Commissarissen door den Directeur te benoemen.

Met verwondering las ik deze artikels van de hand des Heeren Lion, door zijne geschriften bekend als een warm voorstander van het beginsel: om veel invloed te geven aan eene onafhankelijk gekozene wetgevende magt, op de handelingen van het uitvoerend gezag.

Zal toch de benoeming voor twee jaren der vier vaste commissarissen *als oprigters*, eenigen zin hebben, dan moet men daaruit opmaken dat de prospectus en de statuten der geprojecteerde Maatschappij, met hun medeweten en goedkeuring zijn ontworpen; wat blijft er dan van de meerderheid der 9 personen waarvan de Heer Lion spreekt?

Veronderstelt dat de vier door deelhebbers te benoemen Commissarissen gezamentlijk, geheel of gedeeltelijk, deelen het gevoelen der Heeren W. over de ondoelmatigheid van bouw en inrigting der geprojecteerde schepen; zal er veel kans zijn, dat hun gevoelen van eenigen invloed is, tegenover het aaneengesloten aantal stemmen der vijf bestuurders, wier benoeming door den Heer Lion wordt geoctroyeert?

De benoeming is slechts voor twee jaren; maar juist in dat tijdvak moet het „to be or not to be" der Maatschappij beslist worden, de al of niet doelmatige bouw en inrigting der schepen, waarop niet terug te komen is.

Ik heb voor mij liggen, de prospectussen van oprigting en statuten van twee naamlooze Maatschappijen in Holland, waarin ik aandeelen heb, en wier statuten geschoeid zijn op de leest soo als het daar te lande gebruikelijk is, een dezer is ook een stoomboot-maatschappij.

De concessie werd door de oprigters gevraagd, en de statuten aan het Gouvernement aangeboden, waarbij bepaald werd, dat de bestuurders soowel directeur als Commissarissen door stemgeregtigde deelhebbers op de eerst algemeene vergadering werden benoemd.

Ook bij de oprigting der Nederlandsch Indische Maatschappij tot mijn-ontginning volgde men, meen ik, dezelfde regel.

De wijze waarop de Heer Lion de Directie benoemt strijdt dus naar mijne zienswijze tegen het algemeen gebruik; is zij wettelijk goed, zelfs geoorloofd?

Artikel 44 van het Nederlandsch Indisch wetboek van koophandel handelende over naamlooze Maatschappijen beantwoordt die vraag volkomen.

„De vennootschap wordt beheerd door daartoe door de ven„nooten aangestelde bestuurders, deelgenoten of anderen, al dan „niet loon trekkende met of zonder toezicht van Commissarissen.

„De Bestuurders mogen niet onherroepelijk worden aangesteld.

Ik heb daar niets bij te voegen.

Geen persoonlijke inzichten of belangen hebben mij er toe geleid die aanmerkingen te maken; in geen der bestaande Stoomboot-Maatschappijen ben ik direct of indirect geinterresseert; de als Commissarissen genoemde Heeren en Firma 's toch zijn zeer gunstig bekend, soo bij het algemeen, als bij mij persoonlijk voor zoo verre ik met hen in relatie was en nog dagelijksch ben.— Maar mijn eenig doel is om den Heer Lion te bewegen, de bewuste artikelen uit de statuten te schrappen en de benoeming van het Bestuur der Maatschappij op meer liberalen voet te regelen.

Ook komt het mij wenschelijk voor, de eerste alinea van Artikel 27 der statuten.

„ Bij (de Directeur) moet bezitter zijn van 100 *aandeelen* in de „Maatschappij" te doen vervallen of ten minsten dat cijfer van 100 aandeelen aanmerkelijk te reduceeren, de keuze zal toch bij het blijven bestaan dier bepaling, uiterst beperkt zijn, terwijl het toch wenschelijk voorkomt dezelve wat ruim is; van de meerdere of mindere geschiktheid des Directeurs voor deze moeijelijke betrekking, hangt toch veel, soo niet alles af.

Volmondig juich ik met den Heer Wolfson het denkbeeld des Heeren Lion toe, om de aandeelen laag te stellen, en, daardoor de deelneming algemeen te maken.

Naar mijne zienswijze, is het oprigten van dergelijke maatschappijen op *Java*, seer wenschelijk en uitvoerbaar, en de meest krachtige moteur tot ontwikkeling van Handel en Industrie.

Het veld in Indie voor dergelijke ondernemingen, door gemeenschappelijk aangebragt kapitaal, toch is nog ruim, kolonisten over het algemeen ondernemend. het overwinnen van spaarpenningen in Europa uitsondering geworden, hier nog gelukkig als regel te beschouwen, terwijl tot het productief maken van kleine kapitalen weinig gelegenheid bestaat.

Maar om het algemeen tot het deelnemen in dergelijke ondernemingen, blijvend op te wekken, moeten dan ook aan actionarissen, die waarborgen verzekerd worden, waarop zij volgens usance en wet, is billijkheid mogen aanspraak maken.

PANDJI, J. D. FRANSEN VAN DE PUTTE.

5 *Augustus* 1857.

BIJVOEGSEL
TOT DEN
OOSTPOST,
Van den 13den Augustus 1857, N°. 65.

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

Bevallen:

G. C. J. M. Vos, van Lakerveld, Z. Soerabaya 5 Aug. W. J. B. van Straaten, Möhlman, Z. Tjilatjap 15 Julij. L. Dankmeijer, Dinger, Z. Samarang 27 Julij.— E. E. H. Kluijt, van der Steen, D. Rembang 18 Julij.— L. C. Musch, Weber, Z. Mr.-Cornelis 29 Julij.— Vrouwe Beth, Tjindall Z., Batavia 1 Aug.— A. Kruijsboom, Rappa, D. Riouw 18 Julij.— A. W. Hofland, de Groot, D. Soebang (Krawang) 27 Julij.— H. L. E. Le Sueur, Staal, D. Batavia 1 Aug.— J. E. Geib, Clarenbach, D. Samarang 31 Julij.— H. S. W. Gersom, de Vries, D. Batavia 29 Julij.

Gehuwd:

P. F. L. von Hombracht en S. J. van Hoogezand, Batavia 8 Augustus.— P. Peereboom en T. J. de Lange, Willem I. 27 Julij. — J. F. Mauritzen en J. Soute, Soerabaya 8 Augustus.

Overleden:

E. M Koevoets, van Schuijlenburgh, Dordrecht 28 April.—. J. L. P. Bassle 69 j. Brussel 24 Junij 1856.— W. C. D. A. Th. Musquetier 31 j. Batavia 20 Julij.— J. E. Dibbets 9 m. Rembang 23 Julij. — A. E. Thierens 21 j. Batavia 27 Julij.

VERTREKKENDE PERSONEN.

De kolonel C. A. de Brauw. — De gepensioneerde luitenant-kolonel van der Vlist en familie.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Van*
August. 9	Nederl. Ind.	El Maashoor.	Said Moeksim b. S. Aboebakar.	Bima.
„ —	„ „	Tian Taij.	Liem Goanling.	Batavia.
„ —	Nederlandsche	President v. Rijckevorsel.	C. Vermeij.	„
„ —	„	Bantam.	B. G. van den Bolck.	Amsterdam.
„ 11	Nederl. Ind.	Stoomschip Banda.	A. G. Bosch.	Batavia.
„ —	„ „	Yoeserien.	Said Achmat bin Aloei.	Samarang.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders*	*Naar.*
August. 9	Nederl. Ind.	Joedoel Barie.	S. A. Rachm. b. Mohm. Bafagie.	Cherib. via Sumanap.
„ —	„ „	Maschoor.	Sech Alie Sadam.	Banjarmassing.
„ —	„ „	Hing Thaij.	Amat.	Toeban.
„ 11	„ „	Maijmoon.	Said Abd. Rachman bin Kasim.	Palemb. via Boender.
„ —	Nederlandsche	Jacobus Martinus.	F. Meppelder.	Bat. via Pasoeroean.
„ —	Nederl. Ind.	Nauwan Eljoesoor.	J. C. Monteiro.	Grissee.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Bestemming*	*Agenten*
Nederlandsche	Krimpen aan de Lek.	W. Ouwehand.	Nederland.	Fraser Eaton & Co.
„	Isaac Da Costa.	Löschen.	„	„ „ „ „
	Louise.	Buijs Jr.		„ „ „ „
Nederl. Ind.	Hamadanij.	Mackenzie:	Onbepaald.	Adam & Co.
„ „	J. C. Ross.	Ross.	Batavia.	„ „ „
Nederlandsche	Schoonderloo.	B. G. van den Bosch.	Nederland.	Ruyl Cramer & Co.
„	Bantam.	D. Kuijt.	Onbepaald.	„ „ „
Engelsche	Breechin Castle.	D. Wein.	Manilla.	Major Matzen & Co.
„	Lady Raglan.	Chape.	China.	„ „ „ „
Nederlandsche	Johannes Albertus.	Londt.	Nederland.	McMillan Marten & Co.
„	President van Rijckervorsel.	C. Vermij.	„	Van Leeuwen & Co.
„	Stad Nijmegen.	C. H. Cruijs.	„	„ „ „ „

Aangekomen Passagiers.

Met de Nederl. brik *Bantam*, de heer J. G. Marcus.— Met het Ned. Ind. stoomschip *Banda*, de heeren de Groot, Rost van Tonningen, Akkeringer, Scherbach, Vilthuijsen en mejufvrouw Henckel, benevens Z. M. troepen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; het stoomschip Suriname, de schoenerbrik Saparoea; Gouv. stoom-advies-vaartuigen, Tjipanas en Bennet; Gouv. stoom-sleper Kapitein van Os; de schepen Alfulck, Clara Henriette, Brechin Castle, Louisa, President van Rijckevorsel; de stoomschepen Palembang en Banda; de barken Fatal Maän, Adrakool Haer, Hamadanij, Isaac da Costa, Fathal Kair, Wilhelmina, Djoedool Karim, Adenan, Krimpen aan de Lek, Lady Raglan, Salma, Saijan Maskoor, Djoemoeroet, de Stad Nijmegen, Schoonderloo, Sarie Elmashoor, Elmashoor, Tian Taij en Yoeserin; de brikken J. C. Ross, Johannes Albertus en Bantam; de schoeners Hiatlie, Virgo, Johanna Catharina, Egmond en Bintang Timor.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

6 Aug. De Ned. bark *Ida Elizabeth*, gezagv. H. Kramer, van Batavia.

7 Aug. De Ned. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam, de Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, de Ned. Ind. schoener *Bella*, gezagv. Ngaijdin, allen van Soerabaya.

8 Aug. Het Ned. schip *Catharina Wilhelmina*, gezagv. J. F. Popken, van Soerabaya.

VERTROKKEN.

6 Aug. De Ned. Ind. schoener *Katjong*, gezagv. Pa Ardie, naar Soerabaya.

7 Aug. De Ned. bark *Eugenie*, gezagv. E. Bargman, naar Samarang, via Pecalongan en Batavia.

8 Aug. De Ned. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam, de Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, beide naar Bezoekie.

Uitvoer te Pasoeroean van den 3den tot en met den 8sten Augustus 1857.

Naar Samarang met de bark *Eugenie*, gezagv. E. Bargman. $4001^{16}/_{100}$ picols particuliere suiker.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

3 Augustus. De Ned. schoener *Henriette en Cornelia*, gezagv. C. van Zameren, van Soerabaya den 22 Julij.

4 Augustus. De Ned. Ind. bark *Atiat Toolbarie*, gezagv. Sech Abdulla Bahaweris, van Indramaijoe den 21 Julij; de Ned. Ind. schoener *Sophia*, gezagv. Sindoe Jaija, van Soerabaya den 29 Julij; de Ned. Ind. schoener *Mansoer*, gezagv. Sagiet, van Soerabaya den 27 Julij.

VERTROKKEN.

5 Augustus. De Ned. Ind. schoener *Mansoer*, gezagv. Sagiet, naar Bezoekie.

8 Augustus. De Ned. Ind. bark *Banka*, gezagv. Schuit, naar Samarang; de Ned. Ind. bark *Zein*, gezagv. Sech Hoesin bin Ombarak Badjardana, naar Bandjarmassing.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

De schoeners Almashoor, Mifrejool Moelook, Sophia. en Henriette en Cornelia, de schepen Djoedool Moebarak, en Aloosmanie, de barken Naim Balgijer, en Atiat Toolbarie, en de kotter Sie Berkat.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 10den tot en met den 12den Augustus 1857.

AANVOER.

Van Bima per de Ned. Ind. bark *Elmashoor* gezagv. Said Moeksien bin Abdulla bin Sech Aboebakar, agent Gezagvoerder.

219 paarden, 1 stuks planken, Gezagvoerder; 2 kisten lijnwaden, 16 picols was, 60 picols katjang, 50 bottels kajoe-poetie-olie en kleinigheden, Sech Achmat Baädiella.

Van Nederland per het Ned. schip *President van Rijckevorsel*, gezagv. C. Vermij, agenten van Leeuwen & Co.

13 kisten koopmanschappen van Leeuwen & Co; 36 kisten koopmanschappen, van Driessche; een partij steenkolen, 10 collies manufacturen, Cores de Vries; 300 kelders genever, 25 fusten bier, Order; 33 manden bier, Schimmelpenninck & Co; 43 collies koopmanschappen, 37 kisten manufacturen, 2 collies diversen, 4 collies school-behoeften, Ruyl Cramer & Co.

Van Batavia per de Ned. Ind. bark *Tiangthay*, gezagv. Liem Goan Lieng, agent Gezagvoerder.

17 kisten manufacturen, 90 kisten bier, 9 collies spijkers, terpentijn, aarde- en ijzerwerk, Ruyl Cramer & Co; 6 kisten manufacturen, Fraser Eaton & Co; 10 collies bier, 154 stuks zeildoek, 197 collies dranken, provisiën, kramerijen, glas, aard- en ijzerwerk en diverse koopmanschappen, Mathieu & Co; 1 kist zijde goederen, Kruer von Oven & Co; 144 picols ijzer, 16 tuig-kettingen, 7 collies zeildoek, zeilgaren, glaswerk en koopmanschappen, Adam & Co; 80 picols ijzer, McMillan Marten & Co; 8 kisten wijn, Vreede; 42 collies provisien, wijn en lampkoussen, Van Eck & Co; 40 collies meubels en koopmanschappen, Pereira & Co; 51 collies koopmanschappen, Martherus; 1 kist piano, Lion; 15 collies zeildoek, touwen, boeken en monsters, Stecher; 215 kisten manufacturen, N. H. M.; 8 kisten zaden en sardijntjes, Martens; 529 collies zeep en koopmanschappen, Theetjoen Hoat; 254 stuks ijzer, 188 collies dranken, ijzerwerk, koopmanschappen en kleinigheden, Order.

Van Nederland per het Nederl. schip *Bantam*, gezagv. van der Bolck, agenten Ruyl Cramer & Co.

69 kisten koopmanschappen, 75 kelders lijn-olie, 150 vaten bier, Gebr. van Delden; 288 collies dranken, 271 vaatjes boter, 5 kisten instrumenten, 1 kist goud- en zilverwerk, 51 collies manufacturen, 553 collies provisien, hammen, lijn- en terpentijn-olie, loodwit en diverse koopmanschappen, Schimmelpenninck & Co; 2 kisten tafellakens en koopmanschappen, P. Vreede Bik; 5 manden onbekend, van der Poel; 1 kist boeken, F. Mossel; 4 kisten diversen, van den Broek; 4 collies koopmanschappen, Rosemeir; 14 kisten manufacturen, 15 kistjes monsters, 12 balen zakken, 8 collies boeken, 50 vaten bier en 1 kist kantoorbehoeften, P. Kervel & Co; 4 manden en 1 halve pijp bier, 1 kist boeken, P. Onnen; 1 kistje diversen, Michel; 14[illegible] collies dranken en koopmanschappen, Davidis; 2 halve pijpen bier, de Sturler & Fagnotti; 250 vaatjes boter, 11[illegible] vaten bier, 16 kisten provisien en porcelein, Friedlander; 49 collies diverse goederen, de Sturler & Fagnotti; 2650[illegible] roode wal steenen, 150 vaten verw, 200 vaatjes boter, 10 kisten manufacturen, 173 collies dranken, provisien, kaas en koopmanschappen, 1 kist regaal, Ruyl Cramer & Co; 26 staven rond ijzer, 6 stuks slijpsteenen, 11[illegible] collies manufacturen, 7 collies koopmanschappen, Van Eck & Co; 36 collies provisien, van Leeuwen & Co; 24 collies koopmanschappen, dranken en seltzerwater, Fraser Eaton & Co; 21 stuks diverse provisien, Adam & Co; 20 collies wijn en koopmanschappen, van Tijen; 1 kist boeken, van der Weezen; 2 collies regaal, Lawick van Pabst; 1 pakje inhd. portret, H. Baijer; 1 kist diversen, W. Doijer; 5 kisten koopmanschappen, Noord Borski; 1 kist provisien, H. Vemer; 13 kisten bier, C. Bohl; 2 collies regaal, E. Kreijenberg; 14 bundels ijzer, Van der Eb; [illegible] gegoten ijzeren suikerrol, E. Twiss; 1 kist machinerien, Bouwmeester; 3 kistjes zilverwerk, Mathiessen; 1 kist gedr. boekwerken, afdeeling O. Java Ingenieur; 15 vaten boter, wijn, bier en azijn, van de Velde, 2 kisten petten en hoeden, J. Koosen; 1 kist glaswerk, Mehlbaum; 1 kist boeken, F. Vos; 1 kist papier en boeken, van der Bent; 3 vaatjes boter, van der Dungen; 1 vat machinerien, Beth; 3 kisten koopmanschappen, 119 hammen, Gebr. Kocken; 1 trommel regaal, Dudman; 1 kist regaal, J. Oosterhoff; 13 collies koopmanschappen en kleinigheden, Order.

Van Samarang per de Ned. Ind. bark *IJoeserien*, gezagv. Said Achmat bin Aloey, agent Gezagvoerder.

14 kisten manufacturen, 2 kisten bier, 4 kisten piqué en speelgoed, van Leeuwen & Co; 10 trommels beschuit, 1 kist gebr. kleeren, 1 pakje onbekend, Gebr. van Delden; 8 kisten manufacturen, Fraser Eaton & Co; 26 collies lijnwaden, medicijnen en diverse koopmanschappen, diverse Arabieren en Chinezen.

Van Batavia per de stoomboot *Banda*, gezagv. Bosch, agent W. Cores de Vries.

5 kisten wijn, 8 vaatjes boter, 2 vaten brood, 2 vaten vleesch, W. Cores de Vries; 2 kisten manufacturen, 2[illegible] kisten manufacturen, 1 kistje monsters, 1 vat vleesch van Leeuwen & Co.

UITVOER.

Naar Toeban per de Ned. Ind. schoener *Hing Thaij* gezagv. Amat.

Ballast.

Naar Palembang per de Ned. Ind. bark *Maijmoen*, gezagv. Said Abdul Rachman bin Kasim.

$^{1}/_{2}$ picol medicijnen, 20 picols Amb. houten en 1 kist inhd. lijnwaden en kleinigheden, diverse Arabieren.

Naar Batavia en Samarang per het Ned. schip *Jacobus Martinus*, gezagv. F. Meppelder.

$4102^{19}/_{100}$ picols suiker, 1000 stuks koehuiden, 85 picols rotting, N. H. M.

Naar Ternate per de Ned. Ind. schoener *Ester Helena* gezagv. J. M. Richard.

600 picols rijst, 190 kelders arak, 20 kisten anijs, 1[illegible] picols suiker, 150 picols rijst, $6^{30}/_{100}$ picols hoepelijzer, 1 picol koperen spijkers, 30 picols suiker, B. J. van Eck & Co.

Marktprijzen.

SUIKER N°. 16 per picol *f* 25 à *f* $25^{3}/_{4}$.
KOFFIJ per picol. Nominaal.
RIJST (CARGA) per kojjang *f* 120 à *f* 130.—
Id. (WITTE) „ „ *f* 150 à *f* 160.—
KOEHUIDEN per 100 st. *f* 400 à *f* 600.—
ARAK per legger. *f* 120.—
OLIE (KLAPPER) per picol *f* 30.—
OLIE (KATJANG).
KADJANG MATTEN.
ROTTING *f* 8 à *f* 9.—
WISSELKOERS 105 %

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 16den Augustus, des morgens ten half 9 ure Ds. VAN DAVELAAR.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zaturdag den 15den Aug., Feestd. v. Maria Hemelvaart des morgens ten 7 ure; des avonds ten half 7 ure. Lof.

Zondag den 16den Augustus, des morgens ten half 9 ure